

2012-imut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuut
(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)**Saqqummiussissut**

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Naalakkersuisut sinnerlugit 2012-imut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuut matumuuna saqqummiutissavara.

Pisortat aningaasaataat oqimaaqatigiissaartinniarlugit siunissaq ungasinnerusoq isigalugu annertuumik suliassaqarnerput ilisimaaralugu siunnersuut suliarineqarpoq. Naluneqanngitsutut innuttaasut amerlassusaasa, katitigaanerisa agguataarsimanerisalu ilaatigut kingunerisai ilutigalugit inuiaqatigiit atugarissaartut aningaasalersorneqarnissaat ajornarsigaluttuinnarpoq. Siunissaq qaninnerusoq isigalugu tamanna suliassaareerpoq annertoq. Taamaattumik aqqut ingerlavik atugarput sungiusimasarput ingerlatiinnarsinnaanngilarput. Suliassat annertuut kingunerisaannik inuiaqatigiinni suliassaqarfinni amerlasuuni tunngaviusutigut iluarsaaqinnissaq pisariaqartinneqarpoq.

Akileraarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaa malitseqartillugu ukiakkut ataatsimiinnermi matumani Naalakkersuisut nassuiaammik saqqummiussissapput. Inuiaqatigiinni assigiimmik atugaqarnissaannik annertusaaneq ilutigalugu nunatsinni aningaasaqarnikkut imminut napatinnerulernissap qulakkeerniarneqarnerani iluarsartuusseqqinnerit sorliit ingerlanneqassanersut pillugit nassuiaammi tassani innersuussuteqassaagut. Unammilligassaqarnerseqqusersussanngilarput, unammilligassalli qanoq iliornikkut aaqqinneqarnissaat eqqartussallugu pisariaqarpoq.

Naalakkersuisut pingaartippaat, iluarsartuussinerit annertuut Inatsisartuni inuiaqatigiinnilu oqaluuserineqarnissaat. Taamaattumik Akilraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiissutaata malitseqartinnissaannik iliusissanik aalajangersimasunik suli saqqummiussinngilagut. Isumalioqatigiissitalli nassuiaataata Inatsisartuni oqaluuserineqareernerata kingorna suliamik nangitsinissami pilersaarummik sukumiisumik suliassaagut.

Iluarsartuussinerit pisariaqartut ingerlanneqarnissaannut aallaavissagut pitsaapput. Aningaasaqarneq oqimaaqatigiissaartoq pilersereerparput aammalu ukiup siuliani ukioq mannalugu aningaasaqarnerput siuariaateqarpoq qillerilluni uuliamik maanna ujarlernerit ingerlanneqartut pissutaanerpaallutik.

Siuariaalli qajannartuuvoq. Naatsorsuutigisinnaanngilarput qillerilluni uuliamik ujarlernerit ukiut tamaasa ingerlanneqartassasut. Tamannalu malillugu aningaasaqarnerput inissitertariaqarparput. Taamaattumik ukiumut aggersumut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut matumani saqqummiuppara oqimaaqatigiissaagaalluni siunissamik pitsaanagerusumik pilersitsinissamik piumassuseqarnermik takutitsisoq.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit kaammattuutit

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinni siulittaasoqarfiup ukiumut 2011-mut nalunaarusiani saqqummersinnialerpa. Siulittaasoqarfimmit paasineqarpoq uuliamik

misissuinerit amerlanerat pissutigalugit 2010-mi 2011-milu aningaasat nalingisa nikerarnerat qaffariaateqartoq 2012-imi appariaateqarsinnaasoq. Atsaat uuliasiornermi aatsitassarsiornermilu ingerlatat naatsorsuutigeriinngisat ingerlanneqalerpata ukiup tulliani aningaasaqarnerup inerikkiartornissaa naatsorsuutigisinnaavarput.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiit akiitsuisa annertuseriarujussuarnerat misissoqqissaarpaat ukiunilu aggersuni taamatut ingerlasoqaannarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Akiitsut maanna navianartorsiortitsinngillat, qaffakkiartuinnarpatali sanngiinneruleriartuinnassaagut nunanilu allani taarsigassarsisitsartunik pisariaqartitsigaluttuinnassalluta.

Aamma Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit paasivaat nioqqutissanik eqqussuineq annertusiartuinnartoq aammalu avammut tunisisarneq ukiuni kingullerni 20-ni ingerlanerliortoq. Ajornartorsiummut tamatumunnga siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aaqqiissutissanut tapertaasussat ilaat tassaavoq avammut tunisassiassanik nutaanik pilersitsineq, assersuutigalugu aatsitassarsiorneq aluminiumimillu tunisassiorneq eqqarsaatigalugit. Ukiulli ikittuinnaat ingerlaneranni avammut tunisassiornerput annertusisinnikkutsigu inuiaqatigiittut atukkagut aningaasaliisarnigullu annikillisitartariaqarpagut annertoorujussuarmik akiitsoqalernissaq pinngitsoortinniassagutsigu.

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit kaammattuutigineqartoq alla tassaavoq pisortat aningaasartuutaannik ataatsimut aqutsineq sukateriffigineqassasoq. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat ingerlatsinerneq aningaasartuutaat ukiut arlalippassuit ingerlanerini qaffariaateqarput. Ajorseriaateqaqqinnissaa pinngitsoortinniarlugu siunnersuisoqatigiit siulittaasuata kaammattuutigaa aningaasartuutit annertunerpaaffissaannik ukiunut arlalinnut pituttuisuusunik Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu atuutitsisoqalissasoq, inuiaqatigiit ineriartornerannut aamma isumannaarisumik.

Innuttaasut amerlassusaat, katitigaanerat agguataarsimanerallu

Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit kaammattuutaat pimoorullugit paasivagut, taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu aningaasartuutaasa annertunerpaaffissaannik ukiunut arlalinnut atuuttussanik pilersitsinikkut pisortat missingersuutaannik aqutsinissamut periusissamik nassaarnissaq siunertaralugu suliaq aallarnisarparput. Periusissamik 2013-imit atuutilersinnaasumik nassaarnissaq siunertarineqarpoq.

Aammattaaq innuttaasut amerlassusaasa, katitigaanerisa agguataarsimanerisalu sunniutaat ilanngullugit isiginiarpagut, tassa imaappoq, innuttaasut amerlassusiisa allanngorarnerannut ukioqatigiiaanullu ataasiakkaanut tunngatillugu. Taakku taaneqartut tamarmik ukiuni tulliuuttuni assigiittuarnissaat ilimagineqarsinnaanngilaq. Utoqqaat amerliartuinnartillugit peqqinnissaqarfimmut, utoqqalinerneq pensionisiantut utoqqarnillu paaqqutarinninnermut aningaasartuutit qaffakkaluttuinnarnissaat aammalu meeqqat atuarfianni atuartut klassillu annertuumik ikileriaateqarnerat meeqqat atuarfiannut aningaasartuutit ikilerianerannik kinguneqarnissaa avaqqunneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik assersuutigalugu meeqqat atuarfiannut tunngatillugu sipaarniarnissaq pineqanngilaq. Uani pineqarpoq, aningaasartuutit inuiaqatigiit allanngoriartornerannut naleqqiullugit oqimaaqatigiissarnissaat. Tamanna pissusissamisuginnarpoq akisussaassuseqartumillu aningaasaqarnikkut ingerlatsinerneq pisariaqangaarluni.

Tamanna Peqqinnissaqarfik utoqqalinermilu pensionisiat eqqarsaatigalugit suliassaqarfinnut Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigisaannut atatillugu 2012-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq.

Kommunit meeqqeriveqarnermut, meeqqat atuarfiannut utoqqarnillu paaqqutarinninnermut akisussaasuupput. Tamanna isumaqarpoq meeqqat ikiliartornerannut utoqqaallu amerliartornerannut aningaasartuutitik naleqqussassallugit kommunit aamma annertuumik suliassaqarnerannik. Inuiaqatigiinni innuttaasut amerlassusaat, katitigaanerat agguataarsimanerallu aningaasaqarnermut sanilliullugit ineriartorneq pillugu Naalakkersuisut kommunit oqaloqatigaat.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aallunneqartussat

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aallunneqartussat tassaapput meeqqanut inuusuttunullu tunngasut, IKT aammalu aatsitassarsiornermi, inuussutissarsiornermi sulisoqarnermullu suliassaqarfinnut tunngasut Nunap Immikkoortuini Ineriartortitsinermut Pilersaarut aqputigalugu.

Nuannaarutigalugu nalunaarutigisinnaavara Naalakkersuisut suliniuteqarfii taakku kommuninit tapersorneqarmata. Kommunit eqeersimaartumik peqataanerisigut suliassaqarfinni taakkunani pingaarutilinni suliniuteqarneq nukittorsarneqassaaq.

Kommunit suleqatigilluarnissaasa qilaarinerata saniatigut kommunit akornanni naligiittoqarunnaariartornera Naalakkersuisut aamma ernumanartoqartippaat. 2011-mi kommunit akornanni akileraarutit procentii 3 procentpointimik assigiinngissuteqarput. Assigiinngissuteqarmata imaanngilaq kommunini akileraarutitut qaffasissumik procentilinni sullisseriaaseq kommunit sinnerinit pitsaanerusoq. Akerlianik kommunini sisamaasuni aningaasaqarnikkut nunallu immikkoortuini tunngavissat assigiinngillat. Taama assigiinngissuseqartoqarnera Naalakkersuisunit assut ernumanartoqartinneqarpoq.

Naligiissaarinermut aqqissuussineq aqputigalugu kommunit akissaqarluartut akissakinnerusullu akornanni ullumikkut pitsaanerusequmik naligiissaarinissamut kommunit ullumikkut qulakkerisinnaapput. Taamaattumik Naalakkersuisut kommunit kaammattorpaat 2012-imut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnissamut atatillugu kommunit akornanni pitsaanerusequmik ataqatigiittoqalernissaanut siunnersuuteqaqqullugit.

Nunatsinni innuttaasut maanna assigiinngitsumik pineqarnerisa sivisuumik attanneqarsinnaasumik aqqiivigineqarnissaa Naalakkersuisunit pingaartinneqarpoq.

Siunnersuummi qitiusumik aallunneqartut ilaat tassaavoq ilinniartut ineqarfiisa amerlineqarnissaat. Ilinniartut ineqarfiinik amigaateqartoqarnera pissutigalugu inuusuttortagut amerlasuut ilinniakkamik aallartitsisinnaanngillat. Uagut qinikkatut taama atugassaqartitsisinnaanngilagut, tassami inuusuttut ilinniarsinnaasut ilinniarusuttullu tapersersussallugit inuiaqatigiit pisussaaffigimmassuk. Tamatuma saniatigut ilinniartut ineqarfiinik ilinniartitsisannillu amigaateqarneq siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasaqarnikkut inerikkiartornissamut atugarissaarnerullu ineriartornissamut akimmiffiupput. Taamaattumik inissianik sanaartornissamik pilersaarutit pingaarnersiorlugit tullerijaaqqinnerisigut ilinniartut ineqarfii amerlineqassasut Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Suliniut tamanna ukiuni aggersuni ilinniartut ineqarfiinik amerlanernik sanaartornissamut siunnersuutitik allanik malitseqartinneqassaaq.

Naggasiullugu nalunaarutigissavara 2012-imut aningaasanut inatsisissaq pillugu isumaqatigiinniarnissamut qilanaarama. Partiit aallarniutaasumik ataatsimeeqatigereerpakka. Naalakkersuisut taamaasillutik aningaasanut inatsisissap isumaqatiginninniutiginissaa ammaffigaat. Isumaqatiginninniarniviilli aatsaat pisinnaapput, allannguutissatut siunnersuutit aningaasaqarnitsinnik oqimaaqatigiissitsinermik qulakkeerinneqataasinnaappata.